

Hæstaréttardómar.

Útgefandi: Hæstiréttur.

XXVI. árgangur.

1945.

Miðvikudaginn 10. janúar 1945.

Nr. 72/1944. Réttvísinn og valdstjórnin (Jón Ásbjörnsson)
gegn

Magnúsi Magnússyni

(Guðmundur Í. Guðmundsson).

Bifreiðalagabrot. Manndráp af gáleysi.

Dómur hæstaréttar.

Héraðsdóm hefur upp kveðið Guðmundur Hannesson, bæjarfógeti á Siglufirði.

Ákærða verður að vísu ekki lagt það til lasts, þó að hann, eins og á stóð, gætti ekki sérstaklega að því, hvort nokkuð væri að athuga við útbúnað bifreiðarinnar, er hann tók við akstri hennar. Hins vegar þykir sýnt, að honum hafi fatazt stjórn bifreiðarinnar, er hurð hennar rakst í virnetið. Hefur ákærði því unnið til refsingar samkvæmt 27. gr. sbr. 38. gr. laga nr. 23/1941 og 215. gr. laga nr. 19/1940. Þykir refsing hans hæfilega ákveðin 800 króna sekt til rikissjóðs, og komi í stað hennar 20 daga varðhald, ef hún greiðist ekki innan 4 vikna frá birtingu dóms þessa.

Eftir þessum úrslitum ber ákærða að greiða allan kostnað sakarinnar bæði í héraði og fyrir hæstarétti, þar með talin laun skipaðs sækjanda og verjanda fyrir hæstarétti, kr. 450.00 til hvors.

Rannsókn máls þessa hefur í ýmsum atriðum verið slæ-
leg, og ber sérstaklega að átelja það, að rannsókn var ekki hafin þegar í stað, er lögreglustjórn Siglufjarðar barst vitn-
eskja um slysið, og þá þegar gerður uppdráttur af slys-
staðnum.

Því dæmist rétt vera:

Ákærði, Magnús Magnússon, greiði 800 króna sekt til rikissjóðs, og komi 20 daga varðhald í stað sektarinnar, ef hún greiðist ekki innan 4 vikna frá birtingu dóms þessa. Svo greiði hann og allan kostnað sakarinnar bæði í héraði og fyrir hæstarétti, þar með talin málflytninga- laun skipaðs sækjanda og verjanda fyrir hæstarétti, hæstaréttarlögmanna Jóns Ásbjörnssonar og Guðmundar Í. Guðmundssonar, kr. 450.00 til hvors.

Dóminum ber að fullnægja með aðför að lögum.

Dómur aukaréttar Siglufjarðar 14. marz 1944.

Mál þetta er höfðað af hálfu valdstjórnarinnar og réttvisinnar samkvæmt stefnu útgefinni 11. marz 1944 gegn Magnúsi Magnússyni ishússtjóra, Siglufirði, fyrir brot á bifreiðalögum og XXIII. kafla hegningarlaganna, eftir að hæstiréttur hafði vísað málinu heim til nýrrar rannsóknar.

Málavextir eru þeir, er nú greinir. Kærður hefur skirteini fyrir að mega aka flutningsbifreiðum. 19. sept. 1942 fékk hann leyfi bifreiðarstjóra, sem var að aka flutningabifreið, til þess að taka við stjórn bifreiðarinnar og aka henni. en hinn ráðni bifreiðarstjóri sat við hliðina á kærðum í flutningabifreiðinni, en kærður sat í bifreiðarstjórasetinu. Var nú ekið frá gatnamótum Aðalgötu og Vetrarbrautar og ætlað suður undir Hafnarbakka. Þegar kærður hafði ekið upp Gránugötu og upp á Suðurgötu, en nokkur halli er þar á götunni og bugða kröpp, þar sem Suðurgata og Gránugata mætast, en austurkantur Suðurgötu sunnan þessara gatnamóta er upphlaðinn um og yfir 3 metra hár bakki. Þegar þessum gatnamótum sleppir og nokkra faðma er komið upp á Suðurgötuna og bifreiðin er nokkurn veginn komin upp úr hallanum, þá opnast hurð stýrishúss bifreiðarinnar og handfang hurðarinnar festist í virnetsgirðingu, sem var á austurkanti Suðurgötu. Svo hægt var ekið, að bifreiðin stöðvaðist, eftir að hafa slitið nokkra möskva í virnetinu og rekizt á einn girðingarstaur. En við það, að hurðarhandfangið varð fast í virnetsgirðingunni, kipptist bifreiðin til hliðar til vinstri til austurs til vegkantsins, sem þarna er 3,45 m hár, en austurkanturinn er grasbrekka, 5,40 m há, með skálinu eftir grassverðinum, og má af því marka halla brekkunnar, og lenti á girðingarstaur í austurkanti vegarins. Staurinn lét undan, og bifreiðin seig hægt og hægt niður, unz hún valt eina veltu niður.

Þeir, sem í bifreiðinni voru og á palli hennar, meiddust lítið sem ekkert, nema Guðmundur Jónsson. Var hann á palli bifreiðarinnar ásamt 2 öðrum og á milli þeirra, en þegar bifreiðin tók að hallast, stukku þeir af bifreiðinni niður á Suðurgötu, nema Guðmundur Jónsson, sem átti þó hægra um vik að stökkva af bifreiðinni en sá, sem stóð á pallinum fyrir austan hann, stökk ekki af bifreiðinni, heldur virðist hafa slöngvazt af bifreiðinni, er hún valt, og varð eitthvað undir henni, og meiddist hann svo mjög, að hann dó af meiðslunum 3 dögum síðar. Þeir, sem voru á bifreiðinni eða í og náðst hefur í, hafa borið, að bifreiðin hafi ekið mjög hægt, er handfangið á bifreiðarhurðinni hafi orðið fast í vírnetsgirðingunni, en að bifreiðin hafi við það kippzt út á götukantinn til vinstri, lent á girðingarstaur, sem hafi látið undan, en við það hafi bifreiðin farið að síga með hægð fram af götunni, niður grasbrekkuna, er fyrr getur, og þá verið auðvelt og alls ekki hættulegt að stökkva af bifreiðinni niður á Suðurgötuna. Aðalorsökin til þess, að mansbani hlaut af, verður að telja, að Guðmundur Jónsson stökk ekki niður af bifreiðinni, sem rannsókn málsins leiðir í ljós, að hafi verið alveg hættulaust og svo sjálfsagt sem verða mátti, en þótt áreksturinn við staurinn hafi verið hægur og nokkur aðdragandi orðið að því, að bifreiðin valt, þar sem hún fyrst, að vitanburði vettvangsvotta, seig niður hægt og hægt, hefur hinum slasaða á einhvern hátt fipazt eða fatazt svo að gera það, sem sjálfsagt var, að meiðsl hlutust af, er leiddu hann til dauða. Hins vegar verður að telja framferði kærðs meðorsök til slyssins.

Að visu eru gallar sjálfrar flutningabifreiðarinnar meðorsök til slyssins, en það er þó in casu óaðgæzla kærðs sjálfs að aka bifreið, sem hann þekkir ekki galla á (að stýrishurðin var kviklæst), og það því fremur, sem honum bar engin nauðsyn til þess. En það dregur úr sök hans, að bifreiðarstjóri sá, er lofaði honum að aka bifreiðinni, sagði honum ekki frá því, að hurðin væri kviklæst. Þótt sannað sé í málinu, að akstur hans á bifreiðinni hafi verið óaðfinnanlegur almennt álitid, þá hafi hann ekki verið það eins og á stóð. Kærður hafi því — með því að taka við stjórn gallaðrar bifreiðar og gera eigi við aksturinn þær ráðstafanir, er fyrirbyggðu afleiðingar ágalla bifreiðarinnar — eigi sýnt þá „nauðsynlegu“ aðgæzlu, sem eftir bifreiðalögunum á að gera kröfu til, sbr. 27. gr. laga 23/1941, til bifreiðastjóra, og með því orðið meðorsök í slysi því, er leiddi til mansbana.

Kærðan ber því að dæma til refsingar eftir bifreiðalögunum 27. gr. laga 23/1941 og XXIII. kafla almennra hegningarlaga nr. 19/1940, 215. gr., en með tilliti til þess, að óeðlilegt virðist, að mansbani skyldi af hljótast, þar sem að bifreiðin fyrst seig niður með hægð, og sjónarvottar telja með öllu hafa verið hættulaust að stökkva af bifreiðinni niður á Suðurgötuna, verður að telja hæfi-

legt, að sök kærðs varði 400 kr. sekt, er renni í rikissjóð, en til vara komi 20 daga varðhald, ef sektin verði eigi greidd innan mánaðar frá lögbirtingu dóms þessa. Svo greiði kærður allan kostnað sakarinnar.

Jóni Jóhannessyni, málflutningsmanni, Siglufirði, og umboðsmanni móður þess, er dó af slysinu, hafði verið tilkynnt af dóm-aranum, að móðirin ætti þess kost að koma að skaðabótamáli gegn kærðum í máli þessu, en hann lét dómarrann vita, að þess væri ekki óskað.

Á máli þessu hefur enginn óþarfur dráttur orðið.

Þvi dæmist rétt vera:

Kærður, Magnús Magnússon ishústjóri, Siglufirði, greiði 400 kr. sekt í rikissjóð, en sæti til vara 20 daga varðhaldi, ef sektin greiðist ekki innan mánaðar frá lögbirtingu dóms þessa.

Svo greiði kærður allan kostnað sakarinnar.

Dómi þessum að fullnægja með aðför að lögum.

Föstudaginn 12. janúar 1945.

Nr. 56/1944. **Réttvísing og valdstjórnin**

(Sigurgeir Sigurjónsson)

gegn

Friðriki Guðmanni Sigurðssyni

(Gústaf A. Sveinsson).

Bifreiðalagabrot. Manndráp af gáleysi.

Dómur hæstaréttar.

Fallast má á atvikalýsingu hins áfrýjaða dóms, ástæður þær, sem færðar eru þar fyrir sakfellingu ákærða, og heimfærslu brots hans undir refsíakvæði að öðru en því, að brotið varðar einnig við 38. gr. laga nr. 23/1941. Refsing ákærða þykir hæfilega ákveðin 3 mánaða varðhald, svo ber og að svipta ákærða leyfi til að aka bifreið um 3 ár frá upp-sögu dóms hæstaréttar.

Samkvæmt þessu ber að staðfesta ákvæði héraðsdóms um sakarkostnað og dæma ákærða til að greiða allan áfrýjunar-kostnað sakarinnar, þar með talin málflutningslaun skipaðs sækjanda og verjanda fyrir hæstarétti, kr. 450.00 til hvors.